

Vinkkejä kauppakeskusten leikkipaikkojen ja lastentapahtumien turvallisuuteen

Kauppakeskukset toimivat erilaisten lastentapahtumien pitopaikkoina. Lisäksi keskuksissa on monenlaisia leikkipaikkoja lasten vapaasti käytettävänä. Lastentapahtumat, leikkipaikat, erilaiset lapsiparkit ja niissä käytettävät välineet ovat kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) tarkoittamia kulutustavaroita ja kuluttajapalveluita. Lain mukaan näiden tulee olla turvallisia eivätkä ne saa aiheuttaa vaaraa käyttäjälleen. Alle on koottu ohjeita, vinkkejä ja hyviä käytäntöjä kuinka turvallisuudesta voi huolehtia.

Leikkipaikat ja lastentapahtumat kauppakeskuksissa

- Huomioi turvallisuus suunnittelu- ja rakennusvaiheessa
 - Tunnista ja arvioi toimintaan liittyvät vaarat. Ota huomioon erityispiirteet, kuten lapsikäyttäjät, tilan soveltuvuus ja sijainti, poistumisjärjestelyt jne.
 - Hanki turvallisia ja käyttöönsä soveltuvia välineitä. Hyödynnä hankinnassa olemassa olevia turvallisuusstandardeja ja -ohjeita. Esimerkiksi leikkikenttävälineitä koskien on olemassa omat turvallisuusstandardit.
 - Asenna ja kiinnitä välineet valmistajan käyttöohjeiden mukaisesti.
- Käytössä olevien välineiden ja laitteiden tulee olla turvallisia koko niiden käyttöajan ajan
 - Tunnista turvallisuuspuutteet. Suurimmat riskit liittyvät kuristumis-, juuttumis- ja putoamisvaaroihin.
 - Huolehdi, että alustamateriaali vaimentaa riittävästi putoamisesta tai kaatumisesta aiheutuvia iskuja. Alustan materiaalien riittävyys vaikuttavat mm. putoamiskorkeus.
 - Huolehdi välineiden ja alueiden riittävästä ja asianmukaisesta ylläpidosta. Arvioi riittääkö oma asiantuntemus huoltojen ja tarkastusten tekemiseen, vai hyödynnätkö ulkopuolisia asiantuntijoita.
- Ikärajat ja valvonta (ja muut rajoitukset)
 - Tunnista välineet, toiminnot ja tapahtumat, jotka vaativat valvontaa. Esimerkiksi trampoliinien ja pomppulinnojen käyttöä tulee valvoa. Lisäksi isommissa tapahtumissa tulee järjestää ohjausta ja valvontaa tarpeen mukaan.
 - Kaikki välineet ja lelut eivät välttämättä sovellu kaikenikäisille. Huomio annetut ikärajat!
- Tietojenanto
 - Huolehdi, että paikan päällä on riittävästi informaatiota, kuten selkeät ohjeet ja säännöt leikkipaikan käyttöön tai tapahtumaa koskien. Tapaturmien varalta tulee olla toimintaohjeet.
 - Asiakkaille tulee käydä selkeästi ilmi, milloin on kyse valvotusta lapsiparkkitoiminnasta ja milloin valvomattomasta leikkialueesta.
- Etenkin isommissa tapahtumissa tulee olla järjestettynä riittävä ensiapu. Ensiapujärjestelyistä tulee olla kerrottuna selkeästi.
- Kirjaa tapahtuneet onnettomuudet, vakavat läheltä piti tilanteet sekä turvallisuuteen liittyvät havainnot ylös. Tärkeää on kerätä tiedot samaan paikkaan. Näin tietoa voidaan hyödyntää laajemmin esimerkiksi vaaranpaikkojen tunnistamisessa.

- Ilmoita vakavista onnettomuuksista Tukesiin.

Hyödyllisiä linkkejä

Laki

Kuluttajaturvallisuuslaki ([920/2011](#))

Tietojenantoasetus ([613/2004](#)).

Valtioneuvoston asetus turvallisuusasiakirjasta ([1110/2011](#))

Tukes

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut>

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/leikki-ja-huvipuistot/leikkikentat>

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/palveluntarjoajan-velvollisuudet#onnettomuuskirjanpito>

”Allekirjoitettu lomake ei vapauta palveluntarjoajaa turvallisuusvastuusta”.

Kuvat 1 ja 2. Leikkialueiden pinnoilla tulisi olla iskua vaimentavia ominaisuuksia, joilla voidaan esimerkiksi ehkäistä kaatumisista aiheutuvia päävammoja. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun lapsi voi tippua korkealta tai iskeytyä vauhdilla maahan. Kuvissa kova betonilattia on suojattu voimistelumatolla.

Kuva 3. Kuvassa irrallaan olevat roikkuvat narut aiheuttavat kuristumisvaaraa lapsille. Narujen tulee olla sellaisia tai ne tulee kiinnittää siten (esim. molemmista päistä), että niistä ei saa muodostettua vaarallista lenkkiä.